

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۳ / ۶		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور خرداد ماه سال ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	سؤالات	نمره	

الف - زبان شناسی (۴ نمره)

۱	کدام بخش از زبان بیشتر دستخوش تغییر و دگرگونی است؟	۰/۲۵
۲	واژه ی «سمت» با چه شیوه ای ساخته شده است؟	۰/۲۵
۳	در نوشته ی زیر، دو مورد بیابید که با قواعد ترکیب هماهنگی نداشته باشد. «در حالی که می دويد، با شادی فریاد کشید: بخش متولد شد. چه روز خوبی! در بیست و دوم روز بهمن ۱۳۸۶.»	۰/۵
۴	چرا الگوی هجایی «صامت+صامت+مصوت+صامت» در فارسی معیار کاربرد ندارد؟	۰/۵
۵	صورت پایه و تصریفی واژه ی «بوته ها» را بنویسید.	۰/۵
۶	در عبارت «سیر را غم گرسنه نیست» چگونه به معنا ی «سیر» پی می برید؟	۰/۵
۷	هر یک از واژه های مشخص شده در ابیات زیر، در گذر زمان دچار چه وضعیتی شده اند؟ الف) یکی تیر الماس پیکان چو آب نهاده بر او چار پر عقاب ب) چو سوفارش آمد به پهنای گوش ز شاخ گوزنان برآمد خروش	۰/۵
۸	در هر یک از موارد زیر، از کدام نقش زبان بهره می بریم؟ الف) اگر به دوستانم بگویم: امروز کلاس زبان فارسی ساعت دو بعد از ظهر تشکیل می شود. ب) سال ها دل طلب جام جم از ما می کرد - و آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می کرد	۱

ب - نگارش (۵ نمره)

۱	به تداخل تصویری در تصویر دیگر، چنان که تصویر اول به تدریج محو گردد و تصویر دوم واضح و نمایان تر شود می گویند.	۰/۲۵
۲	موضوع کتاب «مجمع الفصحا» اثر «رضا قلی خان هدایت» است در مرجع شناسی به چنین اثری می گویند	۰/۵
۳	یک نمونه دایره المعارف چند دانشی نام ببرید.	۰/۲۵
۴	کدام یک از عوامل زبان به نوشته ی زیر جلوه و جلا بخشیده است؟ «صدایی وهم انگیز و درشتناک از انتهای حنجره ای بر خاست و سکوت پنجره ها را با نعره ی سنگ شکست.»	۰/۵
۵	ثابت کنید در عبارت «از شنیدن صداهای مهیب مو بر تنم راست شد در حالی که او هم چنان نگران ایستاده بود.» از صور خیال بهره برده ایم؟	۰/۵
۶	در نوشته ی زیر از کدام شیوه ی طنز پر دازی استفاده شده است؟ «....دیدم - ماشاء... چشم بد دور - آقا و اترقیده اند. قدش دراز تر و تک و پوزش کریه تر شده است. همین قدر می دانم که سر زانوهای شلوارش که از بس شسته بودند، به قدر یک وجب خورد رفته بود، تصور کردم دو رأس هندوانه در آن جا مخفی کرده است! ...»	۰/۵
۷	هر یک از عبارت های زیر را اصلاح کنید. الف) نگاه عارف آگاه به جهان هستی، از نگرش شیفته ی دنیا متفاوت است. ب) دوئیت و نفاق در میان همه ی ملل مذموم شمرده شده است.	۰/۵
۸	در نمایش نامه اصطلاح «نقطه ی اوج» به چه معناست؟	۰/۵
۹	تنها تفاوت باز نویسی و باز آفرینی را بنویسید.	۰/۵
	«ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۳ / ۶		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	سؤالات			نمره
۱۰	بیت زیر را بازگردانی کنید. حافظ چه طرفه شاخ نباتی است کلک تو کش میوه دلپذیر تر از شهد و شکر است			۰/۵
۱۱	یک بند ادبی بنویسید و واژه های «نماز» و «آسمان» را در آن به کار ببرید. (حد اکثر سه سطر)			۰/۵
پ - املا و پیاموزیم (۳ نمره)				
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) کمبود آب در.....نیمه خشک کشور، یکی از مشکلات این منطقه است. (نواهی - نواحی) ب) رودکی، اشعار.....و روانی سروده بود. (سخته - سخت)			۰/۵
۲	نوع «ان» در واژه ی «سواران» چه مفهومی دارد؟			۰/۲۵
۳	تکیه ی واژگان مشخص شده روی کدام هجاست؟ بهاره گفت: من امروز به نمایشگاه کتاب می روم.			۰/۵
۴	در عبارت «باد هوهو کنان از دشت می گذشت، شب پره وقتی سرعت وزش باد را دید به شاخه ی پیچان بید پناه برد و آن را دست آویز خود قرار داد، در حالی که به آسمان می نگریست، منتظر ماند.» الف) نوع فرآیند های واجی را بنویسید. (دو نمونه کافی است) ب) یک واژه ی دو تلفظی مشخص کنید.			۰/۷۵
۵	املا ی کلمات نادرست را اصلاح کنید. رزم سعب - عنب و انگور - تحذیر و تحدید - مقنّی و چاه کن - شاهد قضبان - مسارعت و شتاب - خطا و ذلّت - محروم و بی نصیب			۱
ت - دستور (۸ نمره)				
۱	افزودن پیشوند «بر» در کدام مورد تفاوت معنایی ایجاد می کند؟ الف) شمردن ← برشمردن ب) انداختن ← برانداختن			۰/۲۵
۲	در عبارت «زیبا ترین نقّاشی های دیوار» الف) هسته کدام است؟ ب) این گروه اسمی از چند واژه تشکیل شده است؟ پ) یک تکواژ وابسته ی تصریفی و یک تکواژ آزاد قاموسی مشخص کنید. ت) نقّاشی از چند واج تشکیل شده است؟			۱/۲۵
۳	«استدعا کردن» گونه ی مؤدّبانه ی کدام فعل است؟			۰/۲۵
۴	جمله ی «پرنده ی زیبا از روی شاخه ی نارون پرید.» را گذرا کنید.			۰/۵
۵	با رسم نمودار، اجزای اصلی جمله ی زیر را بنویسید. «مردم جامعه، وی را هم طراز بزرگان عصر حاضر می دانند.»			۱/۲۵
«ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم»				

باسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی		رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۳ / ۶		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	سوالات			نمره
۶	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. « خورشید به درختان این باغ مژده داد که به زودی علی، کدخدای ده، به کمک سید احمد نهال های تازه ای در باغ مجاور خواهد کاشت. » الف) کدام واژه شاخص است؟ ب) نوع وابسته ی وابسته را با رسم نمودار بنویسید. پ) بدل کدام است؟ ت) درختان چه نوع متممی است؟			۱/۵
۷	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. « سفید رود از کوه های بلند البرز سرچشمه می گیرد و پس از آن که از مناطق زیبا و سرسبز دامنه های آن می گذرد آرام آرام تن خود را به دریا ی پر خروش خزر می سپارد. » الف) نوع و زمان فعل « می گیرد » را بنویسید. ب) یک واژه ی « مشتق » مشخص کنید. پ) فعل « می سپارد » را مجهول کنید. ت) نام اجزای تشکیل دهنده ی واژه ی « سفید رود » را بنویسید.			۱/۵
۸	جا به جایی اجزای جمله را در نمونه ی زیر ، پیدا کنید. هر آن دیوار قدیمش که پیش آمدی، به قوت بازو بیفگندی.			۰/۵
۹	معادل امروزی فعل مشخص شده را بنویسید. از کرانه بجستی و فرصتی <u>جستی</u> و تضریب کردی.			۰/۲۵
۱۰	در عبارت « بو سهل را صفرا بجنید » نوع نقش نما را مشخص کنید.			۰/۲۵
۱۱	در عبارت زیر کدام قسمت حذف شده است؟ نوع قرینه ی آن را بنویسید. اول قصه ای که به من دادند ، اهل کوفه رفع کرده بودند واز عامل خود شکایت کرده.			۰/۵
	« موفق باشید »			جمع نمره
				۲۰

سایت اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی وزارت آموزش و پرورش به آدرس : (<http://aee.medu.ir>) **تنها سایت مرجع** پاسخگویی به **سوالات** دانش آموزان در خصوص امتحانات می باشد .

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۳ / ۶
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور خرداد ماه سال ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

ضمن عرض خسته نباشید این راهنما تنها به جهت تسهیل امر تصحیح خدمتتان ارائه می گردد.

الف - زبان شناسی (۴نمره)

۱	واژگان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	علائم اختصاری (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	بجشن ← قاعده ی واجی (۰/۲۵) بیست و دوم روز بهمن ← قاعده ی هم نشینی (۰/۲۵)	۰/۵
۴	زیرا هیچ گاه دو صامت بدون فاصله در آغاز هجا قرار نمی گیرند. (۰/۵)	۰/۵
۵	بوته ← صورت پایه (۰/۲۵) ها ← صورت تصریفی (۰/۲۵)	۰/۵
۶	رابطه ی تضاد (هم نشینی واژگان) (۰/۵)	۰/۵
۷	الف - پیکان : تحول معنایی پیدا کرده است (معنای قدیم را از دست داده و معنای جدید گرفته است). (۰/۲۵) ب- سوفار : کاملاً متروک شده است. (۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف - ایجاد ارتباط (انتقال اطلاع) (۰/۵) ب - آفرینش های ادبی (۰/۵)	۱

ب - نگارش (۵نمره)

۱	آنشه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	شرح حال هفتصد تن از شاعران (۰/۲۵) زندگی نامه (۰/۲۵)	۰/۵
۳	احصاء العلوم فارابی یا الفهرست ابن ندیم (یک نمونه کافی است) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	ساخت ترکیب های تازه ، زیبا و بدیع (۰/۵)	۰/۵
۵	موبر تنم راست شد (۰/۲۵) کنایه (۰/۲۵) یا نگران (ایهام) ذکر یک نمونه کافی است.	۰/۵
۶	بزرگ نمایی و اغراق (۰/۵)	۰/۵
۷	الف - متفاوت با..... (۰/۲۵) ب - دو گانگی (۰/۲۵)	۰/۵
۸	به اوج رسیدن هیجان و اضطراب تماشاگر (۰/۲۵) به بالا ترین حد خود (۰/۲۵)	۰/۵
۹	در باز آفرینی می توانیم از هر زاویه ای که بخواهیم وارد شویم (۰/۲۵) و ساختمان اثر را به کلی در هم ریزیم (۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	حافظ، کلک تو چه طرفه شاخ نباتی است که میوه اش دلپذیر تر از شهد و شکر است. (۰/۵)	۰/۵
۱۱	نوشتن یک بند ادبی زیبا به صلاح دید مصحح محترم (۰/۵) نمره دارد.	۰/۵

پ - املا و بیاموزیم (۳نمره)

۱	الف - نواحی (۰/۲۵) ب - سخته (۰/۲۵)	۰/۵
۲	نشانه ی جمع (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	بهاره ← هجای پایانی (ره) (۰/۲۵) می روم ← هجای آغازی (می) (۰/۲۵)	۰/۵
۴	الف - شب پره ← ادغام، شاخه ی پیچان ← افزایش ، دست آویز ← کاهش (ذکر دو مورد کافی است هر مورد ۰/۲۵) ب (آسمان (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	رزم صعب (۰/۲۵) - تحذیر و تهدید (۰/۲۵) - شاهد غضبان (۰/۲۵) - خطا و زلت (۰/۲۵)	۱
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۳ / ۶
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور خرداد ماه سال ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

ت - دستور (۸ نمره)		
۱	ب - (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	الف - نقاشی (۰/۲۵) ب - ۴ واژه (۰/۲۵) پ - تکواژ وابسته ی تصریفی «ها» یا «ترین» (۰/۲۵) تکواژ آزاد قاموسی «زیب»، «نقاش» یا «دیوار» (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵) ت - ۷ واج (۰/۲۵)	۱/۲۵
۳	خواستن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	پرنده ی زیبا را (۰/۲۵) از روی شاخه ی نارون پراند. (۰/۲۵)	۰/۵
۵	جمله <pre> graph TD A[جمله] --> B[نهاد] A --> C[گزاره] B --> D[مردم جامعه] C --> E[رسم نمودار] C --> F[مفعول] C --> G[مسند] E --> H[می دانند] F --> I[وی را] G --> J[هم طراز بزرگان عصر حاضر] </pre> رسم نمودار (۰/۲۵) مردم جامعه (۰/۲۵) می دانند (۰/۲۵) وی را (۰/۲۵) هم طراز بزرگان عصر حاضر (۰/۲۵)	۱/۲۵
۶	الف - سید (۰/۲۵) ب - درختان این باغ «این» وابسته ی وابسته (۰/۲۵) نوع (صفت مضاف الیه) (۰/۲۵) رسم نمودار پیکانی (۰/۲۵) پ - گدخدای ده (۰/۲۵) ت - متمم اسم (۰/۲۵)	۱/۵
۷	الف - مضارع (۰/۲۵) اخباری (۰/۲۵) ب - زیبا (دامنه) (۰/۲۵) پ - سپرده می شود (۰/۲۵) ت - صفت (۰/۲۵) + اسم (۰/۲۵)	۱/۵
۸	جا به جایی ضمائر متصل شخصی (پیشش آمدی) (۰/۵)	۰/۵
۹	می جست (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	فک اضافه (به جای نقش نمای اضافه) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	بودند (فعل معین) (۰/۲۵) به قرینه ی لفظی (۰/۲۵)	۰/۵
	جمع نمره	۲۰

سایت اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی وزارت آموزش و پرورش به آدرس : <http://aee.medu.ir> تنها سایت مرجع پاسخگویی به سؤالات دانش آموزان در خصوص امتحانات می باشد .